

Från Lund till himmelen: rapparen som hittade sina rötter

Berättelse

Jason Diakité föddes i Lund 1975. Hans föräldrar kom från USA, och därför växte han upp med både svenska och engelska som modersmål. Hemma talade familjen om en historia som sträckte sig långt bortom Sverige, ända tillbaka till slaveriet i USA, vilket gjorde att Jason tidigt började fundera över vem han egentligen var.

Som ung blev han kär i hiphop. I mitten av 1990-talet började han rappa i gruppen Excel, men snart ville han stå på egna ben. Han tog artistnamnet Timbuktu, efter staden Timbuktu i Mali, ett land där hans far Madubuko har rötter. Under namnet Timbuktu byggde han steg för steg upp en av de mest respekterade karriärerna i svensk hiphop.

Det stora genombrottet kom 2005 med albumet "Alla vill till himmelen men ingen vill dö". Titellåten spelades in i Ghana och blev snabbt en sommarhit som många svenskar fortfarande kan sjunga med i. Albumet sålde guld, och plötsligt var Timbuktu inte längre bara känd bland hiphopfans, utan av nästan hela landet. Med åren följde fler album, flera Grammis och flera P3 Guld-priser.

Men Jason ville mer än att underhålla. I hans texter fanns ofta ett allvar, däremot aldrig pekpinningar. Han skrev om kärlek och glädje, men också om rasism och om att inte alltid känna sig hemma. Eftersom han själv hade upplevt att människor tittade på honom och undrade varifrån han "egentligen" kom, blev frågan om identitet en röd tråd genom hela hans liv.

Under några år ledde han också tv- och radioprogrammet Musikhjälpen, där artister samlar in pengar till människor i nöd. På så sätt använde han sin popularitet till något större än musiken.

År 2016 gav han ut boken "En droppe midnatt". Där reser han tillbaka i sin familjs historia, från bomullsfälten och slaveriet i södra USA till välfärdslandet Sverige. Boken blev mycket uppskattad och lästes av många, trots att ämnet var tungt. Den gjordes senare om till en teaterföreställning som visades både i Sverige och i USA.

Jason Diakité har visat att en rappare kan vara både folkkär och allvarlig på samma gång. Lunds universitet utsåg honom till hedersdoktor, vilket är ovanligt för en hiphopartist. Å andra sidan är det kanske inte så konstigt: få har gjort lika mycket för att få svenskar att prata om identitet, historia och tillhörighet.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
modersmål	det första språket man lär sig som barn
sträcka sig	Traditionen kan sträcka sig hundratals år bakåt i tiden.

ORD	FÖRKLARING
slaveri	när människor ägdes och tvingades arbeta utan lön
respekterad	som andra tycker mycket om och ser upp till
genombrott	när man plötsligt blir känd och får framgång
sålde guld	sålde väldigt många skivor (en utmärkelse)
pekpinnar	att säga åt andra hur de ska leva
identitet	vem man är och vad man känner sig som
en röd tråd	något som återkommer hela tiden
i nöd	i en svår situation, som behöver hjälp
välfärdsland	ett land där staten hjälper människor
folkkär	omtyckt av väldigt många människor
hedersdoktor	en titel man får av ett universitet som tack

Läsförståelsefrågor

- Varför talade Jason både svenska och engelska redan som barn?
 - Han bodde länge utomlands som ung.
 - Hans föräldrar kom från USA.
 - Han läste språk på universitetet.
- Vad var Timbuktu innan det blev hans artistnamn?
 - Namnet på hans första grupp.
 - En stad i ett land där hans far har rötter.
 - Titeln på hans första album.
- Vad hände efter att albumet "Alla vill till himmelen men ingen vill dö" kom ut?
 - Han blev känd i nästan hela Sverige.
 - Han slutade med musiken.
 - Han flyttade till Ghana.
- Vad handlar boken "En droppe midnatt" om?
 - Hans tid som programledare i tv.
 - Hur man skriver bra raptexter.
 - Hans familjs historia genom flera generationer.
- Vad gjorde Timbuktu i programmet Musikhjälpen?
 - Han var med och samlade in pengar till behövande.
 - Han lärde barn att rappas.
 - Han tävlade mot andra artister.
- Stämmer påståendena med texten? Svara **ja**, **nej** eller **det står inte i texten**.
 - Titellåten på genombrottsalbumet spelades in i Ghana.
 - Timbuktu tyckte att han var bäst i svensk hiphop.
 - Boken "En droppe midnatt" blev senare en teaterföreställning.
 - Jasons mamma kom från Mali.
- Förklara med egna ord varför frågan om identitet var viktig för Jason.
- Varför kunde det ses som ovanligt att en rappare blev hedersdoktor?
- Vad menas i texten med att hans texter hade ett allvar "men aldrig pekpinnar"?
- Texten säger att Jason "använde sin popularitet till något större än musiken". Ge ett exempel ur texten på vad det betyder.
- Vad tror du författaren vill att läsaren ska tycka om Jason Diakité? Motivera med något i texten.

Diskussionsfrågor

- Vad betyder ordet “identitet” för dig? Vad är det som gör dig till just du?
- Jason fick ofta frågan varifrån han “egentligen” kom. Varför kan en sådan fråga kännas jobbig?
- Känner du till en artist eller en låt som betyder mycket för dig? Berätta varför.
- Är det viktigt att kända personer engagerar sig i samhällsfrågor, eller ska de bara underhålla? Motivera.
- **Skriv (5 meningar):** Berätta om en plats eller ett land som är viktigt för din familjs historia. Varför är den platsen viktig?